

Professional Learning Community Development in literature Integration Learning to Enhance Conceptual Thinking Skill of Mathayomsuksa 3 Mahasarakham University Demonstration School (secondary)

Wanwisa Pramual¹ and Romtheera Siriphongworakun²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
18/09/2563	05/12/2563	15/12/2563	16/12/2563

Abstract

The objectives of this study are to develop teaching method based on community professional learning on the topic of literature and to enhance conceptual thinking skill of Mathayomsuksa 3 students, Mahasarakham University Demonstration School (Secondary). The target group of this study are 40 students of the Mathayomsuksa 3, Mahasarakham University Demonstration School (Secondary) in academic year 2019 derived by purposive sampling technique. Tools used in this study are three Thai language instructional plans on the topic of literature matter in subject “For His Child”, three exercises on conceptual thinking skill and three evaluation forms of conceptual thinking skill. A research was Classroom Action Research by applying community professional learning cycle (PAOR). Data was analyzed using mean, percentage and material analysis. The results indicated that all 40 students have higher scores after teaching using the developed instructional plan. The average score before and after teaching are 12.30 and 20.35, respectively, which are significantly different at $p < 0.05$. The behavioral of conceptual thinking skill of all three cycles are at the very good (average score of 19.93) level. Therefore, using the integrated community professional learning for Thai literature teaching can enhance and improve conceptual thinking skill of the students. in the highest levels 4.74.

Keywords: Professional Learning Community, Integration, Conceptual Thinking

¹ Mahasarakham University Demonstration School (secondary), E-mail: aompramual@hotmail.com

² Mahasarakham University Demonstration School (secondary), E-mail: romtheera3@gmail.com

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้วรรณคดี แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

วันวิสา ประมวล³ และรมย์ธีรา ศิริพงษ์วรกุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนของครูโดยใช้กระบวนการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ และส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สาระวรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 3 แผน แบบฝึกทักษะ การคิดเชิงมนทัศน์ เรื่อง “เห็นแก่ลูก” จำนวน 3 ชุด และแบบประเมินพฤติกรรมการคิดเชิงมนทัศน์ ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยประยุกต์วงจรของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PAOR) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนทั้งหมด 40 คน มีคะแนนหลังเรียนของผู้เรียนดีขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าผลต่างของคะแนน 322 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.30 คะแนน และ 20.35 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ได้คะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมการคิดเชิงมนทัศน์ ทั้ง 3 วงจร อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก (คะแนนเฉลี่ย 19.93 คะแนน) การใช้กระบวนการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการนั้นช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ของนักเรียนได้ดีขึ้นในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74

คำสำคัญ: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, บูรณาการ, กระบวนการคิดเชิงมนทัศน์

³ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, E-mail : aompramual@hotmail.com

⁴ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, E-mail : romtheera3@gmail.com

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีที่จะให้ได้ผลดี ครูต้องใช้ศาสตร์ทางการสอน ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ สามารถเลือกใช้เทคนิคการสอนแบบต่างๆ ใช้นวัตกรรมที่เป็นวิธีการและความคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ (Soonthornrot, W., 2002) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีลักษณะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกันทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสัมพันธ์กับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความมีความหมาย การสอนแบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องจากศาสตร์ต่างๆ ของรายวิชาเดียวกันหรือรายวิชาต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตจริงได้ (Panich, W., 2011) สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและ เจตคติไปสร้างงาน แก้ปัญหาและใช้ในชีวิตรประจำวันได้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องมีวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่เหมาะสมกัน ฝึกให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry) หรือใช้วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เน้นการทำงานร่วมกัน มีงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวผสมผสานกันไป เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในประสบการณ์จริง และอยู่ในขอบเขตสมรรถภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนแบบบูรณาการจึงนับว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกัน ตลอดจนมีการฝึกทักษะที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐานที่ 5.1 ให้ผู้เรียนเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เพราะวรรณคดีเป็นศิลปะซึ่งเกิดจากจินตนาการ อารมณ์ และความคิดของผู้แต่ง มุ่งสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความบันเทิง ความรู้ ประสบการณ์ และแง่คิดต่างๆ แก่ผู้อ่าน วรรณคดีสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) พบว่าผู้เรียนยังขาดความสนใจในการอ่าน เรียนวรรณคดีเพราะถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนไม่ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการเรียนวรรณคดี และยังขาดทักษะการคิดและเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของการดำเนินชีวิต ในด้านของผู้สอนพบว่าวิธีสอนของครูไม่เข้าความสนใจ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน โดยครูผู้สอนมักจะมุ่งสอนแบบอ่านเอาเรื่อง และให้ผู้เรียนเรียนด้วยวิธีการท่องจำ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่าง

แท้จริง ครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดความรู้ความคิดจากการอ่าน รู้จักคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหา อันเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้มีวิจรรณญาณ แก้ปัญหาเป็น ผู้สอนจึงควรเลือกและจัดสื่อในการสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงแนวคิด ทักษะในวาระอันดีสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการการกลั่นกรองทางความคิดอย่างมีเหตุผลจนเกิดเป็นนวัตกรรมได้ อีกทั้งตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสำหรับสถานศึกษา จึงต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกันในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งวงจรการพัฒนาตามแนวทางของคุรุสภา (Office of Teacher Development and Basic Education Personnel Office of the Basic Education Commission Ministry of Education, 2019) ประกอบด้วย 1.การรวมกลุ่ม PLC รวมกลุ่มครูที่มีปัญหาความต้องการเดียวกัน เช่นครูกลุ่มสาระเดียวกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน 2. ค้นหาปัญหาความต้องการ 3. ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4. ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา ออกแบบกิจกรรมตามวิธีการ นวัตกรรมที่กลุ่มเลือก 5. แลกเปลี่ยนเสนอแนะ นำเสนอกิจกรรมการแก้ปัญหาให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ให้ข้อเสนอแนะ 6. นำสู่การปฏิบัติ สังเกตการสอน เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอน 7. สะท้อนผล เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและนำไปใช้เป็นนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา พร้อมเผยแพร่ผลการพัฒนาสู่ภายนอก เป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

ดังนั้นผู้วิจัยในบทบาทของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน จึงมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ และส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

สมมติฐานการวิจัย

การสอนโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประเมินของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และผู้เชี่ยวชาญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีพฤติกรรมการคิดเชิงมนทัศน์อยู่ในระดับดีขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม จำนวนนักเรียน 7 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 263 คน

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 40 คน จาก 1 ห้อง ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย มี 5 ชนิด ได้แก่

1) แบบประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการ PLC
2) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สาระวรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียน

3) แบบฝึกทักษะการคิดเชิงมนทัศน์ เรื่อง “เห็นแก่ลูก” กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ชุด คือ 1) ความเป็นมาของบทละครพูด 2) แนวทางการพิจารณาวรรณคดีและประเมินค่าศิลปะการประพันธ์ และ 3) ข้อคิดและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถการคิดเชิงมนทัศน์ เป็นแบบประเมินที่มีโครงสร้างชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประเมินตามพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นระหว่างปฏิบัติการ 3 ขั้น คือ ขั้นรับรู้ข้อมูล ขั้นพินิจพิจารณา ขั้นตกผลึกความคิด

5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเชื่อมโยงความรู้ทักษะการคิดเชิงมนทัศน์เรื่อง “เห็นแก่ลูก” กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ

3.การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มเป้าหมายด้วยแบบทดสอบการเชื่อมโยงความรู้
วรรณคดีไทยเรื่อง “เห็นแก่ลูก”

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน PLC เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวางแผน
ประชุมกับวง PLC เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระวรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่
ลูก” ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำแบบฝึกทักษะการคิดเชิงมโนทัศน์ และประเมิน
พฤติกรรมการคิดเชิงมโนทัศน์เป็นรายบุคคล จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง พร้อม
บันทึกปฏิบัติการ PLC ของกลุ่มครูในกลุ่มสาระ และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2
ท่าน

3.4 หลังการดำเนินการทดลอง ทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มเป้าหมายด้วยแบบทดสอบการ
เชื่อมโยงความรู้วรรณคดีไทยเรื่อง “เห็นแก่ลูก”

3.5 นำคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายด้วยแบบทดสอบการเชื่อมโยง
ความรู้วรรณคดีไทยเรื่อง “เห็นแก่ลูก” และประเมินพฤติกรรมการคิดเชิงมโนทัศน์เป็นรายบุคคล
วิเคราะห์ค่าทางสถิติ

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระวรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ด้วยการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

4.2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สาระวรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ด้วยการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมโนทัศน์สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา ปีที่ 3 ด้วยการหาความก้าวหน้าทางการเรียนโดยการทดสอบค่า T

4.3 วิเคราะห์พฤติกรรมการคิดเชิงมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนสาระ
วรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด
เชิงมโนทัศน์ จากแบบประเมินพฤติกรรมการคิดเชิงมโนทัศน์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนน

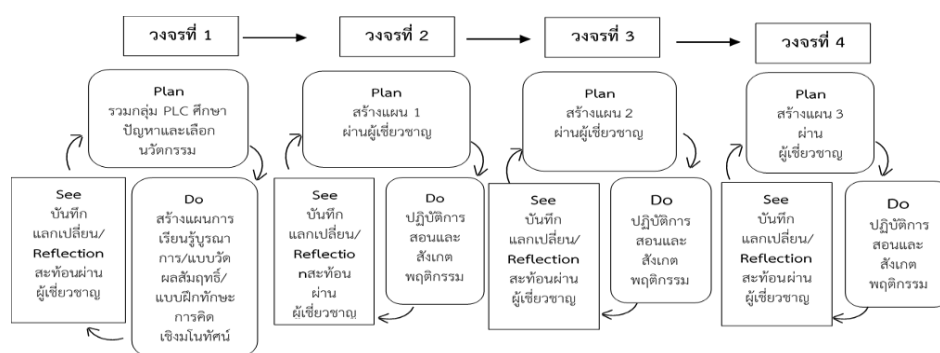
4.4 วิเคราะห์ผลการประเมินประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้สู่การส่งเสริมและ
พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยสมาชิก PLC ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนน

5.สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปข้อมูลที่ได้มาจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติอ้างอิง (Inferential statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการหาค่าความก้าวหน้าทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยการทดสอบค่า T (t-test dependent samples)

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยประยุกต์ขั้นตอนของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ร่วมกับวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (PAOR) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แผนการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในวงจรที่ 1

ผู้วิจัยได้พบสภาพปัญหาและได้เลือกประเด็นปัญหาที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ที่ได้พบคือ ผู้เรียนยังขาดความสนใจในการอ่าน เรียนวรรณคดีเพราะถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนไม่ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการเรียนวรรณคดี ซึ่งเห็นได้จากการที่ผู้วิจัยไปทดลองสอนและให้ผู้เรียนอ่านวรรณคดี และตอบคำถามเพื่อฝึกการคิดเชื่อมโยงประเด็นต่างๆจากการอ่าน ทำให้ขาดความเข้าใจส่งผลให้ไม่สามารถตอบคำถามได้ ไม่บรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนที่กำหนดไว้

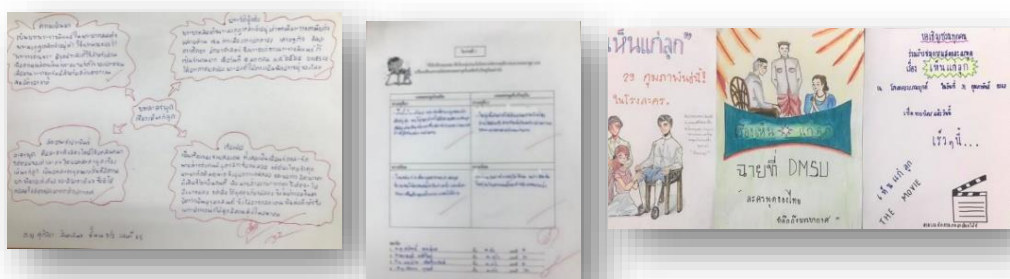
จากการสังเกตสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้นำปัญหาที่ได้นำมาพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผู้วิจัยคือต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนจากที่เคยสอน เน้นการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดความรู้ความคิดจากการอ่าน รู้จักคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงโน้ตทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 และได้รวมกลุ่มการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กับอาจารย์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อศึกษาปัญหาและเลือกนวัตกรรมสร้างแผนการเรียนรู้บูรณาการ,แบบวัดผลสัมฤทธิ์,แบบฝึกทักษะการคิดเชิงมนทัศน์ บันทึกละเปลี่ยน สะท้อนผ่านผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยในวงจรที่ 2

จากการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาของบทละครพูด ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 โดยใช้เวลา 2 ชั่วโมง ซึ่งในขั้นนำครูให้นักเรียนดูตัวอย่างภาพโฆษณาละครที่เป็นละครเพลง ละครเวที ละครพูด แล้วถามประสบการณ์ พร้อมให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแสดงความคิดเห็น ขั้นสอน ครูใช้คำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นและเชื่อมโยงถึงการดูละครซีรีส์จากต่างประเทศ ขั้นทำกิจกรรม (ขั้นรับรู้ข้อมูล) นักเรียนอ่านจับใจความความเป็นมาประวัติผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ เรื่องย่อ เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก” และเขียนแผนผังความคิด เพื่อเชื่อมโยงความรู้และฟัง ดู วิดีทัศน์พระราชประวัติและผลงานของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเขียนย่อความสรุปพระราชประวัติ นักเรียนสามารถรับรู้ข้อมูลได้ดี มีความตั้งใจฟัง ดู อ่านและเขียน เพื่อบูรณาการทักษะทางภาษา (ขั้นพินิจพิจารณา) นักเรียนได้จัดกลุ่มๆละ 4 คน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุการเข้ามาของบทละครพูด และเปรียบเทียบความนิยมของละครพูดในอดีตกับปัจจุบันลงใน ใบงานที่ 1 ซึ่งสมาชิกในแต่ละกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานดีมาก แบ่งหน้าที่ และร่วมกันคิดวิเคราะห์ได้อย่างหลากหลายประเด็น โดยมีตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ มีครูเป็นผู้คอยสรุปและอธิบายเพิ่มเติม (ขั้นตกผลึกความคิด) นักเรียนเชื่อมโยงความรู้จากตัวบทที่อ่านเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียนโดยนักเรียนแต่ละกลุ่มใช้ภาษาในการเขียนโฆษณาสั้นๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การแสดงละครพูด “เห็นแก่ลูก” ขึ้นเชื่อมโยง นักเรียนนำเสนอผลงานโดยติดประกาศโฆษณา แล้วให้เพื่อนในชั้นเรียนไปชมผลงาน ขึ้นสรุปสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูประเมินพฤติกรรมและความสามารถด้าน การคิดเชิงมนทัศน์ของผู้เรียนในแบบประเมิน พร้อมแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงานเพื่อการพัฒนาผลงานโฆษณา เพื่อจัดแสดงในชั้นเรียน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างมีความละเอียดในทุกขั้นตอน และมีกิจกรรมที่ต้องบูรณาการเชื่อมโยงทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง ดู พูด และคิดวิเคราะห์ ตามเวลาตามที่กำหนดไว้อย่างจำกัด นักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มมีความสามารถในการทำงานได้ช้าและเร็วแตกต่างกัน ส่งผลให้มีเวลาในการทำกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ จึงควรปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ในด้านการประเมินพฤติกรรมและความสามารถด้านการคิดเชิงโน้ตทัศน์ของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาในส่วนของความเป็นมาของบทละครพูดได้ดี แต่ส่วนใหญ่ยังวิเคราะห์สาเหตุและการเข้ามาได้ไม่ครอบคลุมประเด็น ขาดการวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อม ค่านิยมในสังคมโดยเปรียบเทียบกับปัจจุบัน สื่อความคิดรวบยอดในการวิเคราะห์แนวในการนำบทละครพูดมาใช้ในการแสดงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันยังไม่ชัดเจน บางกลุ่มยังวิเคราะห์สาเหตุได้ยังไม่ตรงประเด็น ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 ตัวอย่าง

ผลงานการทำงานของนักเรียน

ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีแบบ

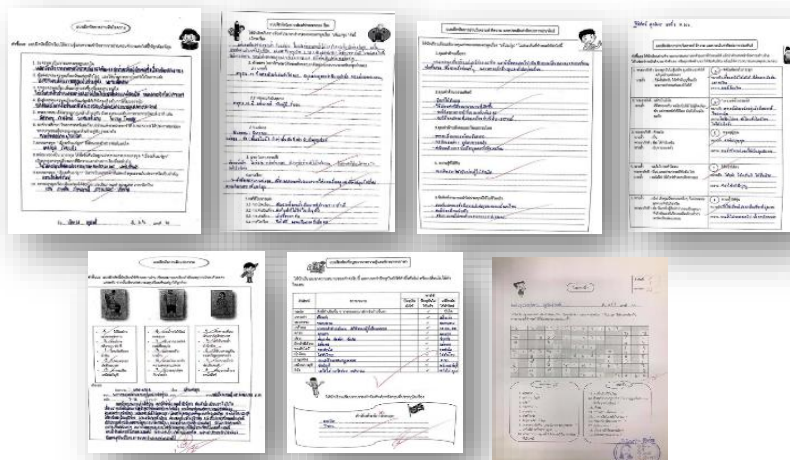
บูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงโน้ตทัศน์ และจากใบงานเรื่องวิเคราะห์สาเหตุที่มาของบทละครพูด และเปรียบเทียบค่านิยมของบทละครพูดในอดีตกับปัจจุบัน

ผลการวิจัยในวงจริงที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แผนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะตามคำแนะนำของผู้ร่วมวิจัยมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 2 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงโน้ตทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “เห็นแก่ลูก” เรื่อง *แนวทางการพิจารณาวรรณคดี* ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 โดยใช้เวลา 2 ชั่วโมง ชื่อนักเรียนภาพตัวอย่างละครในปัจจุบันที่ได้รับความนิยมมาให้คุณครูกระตุ้นความสนใจนักเรียน จากนั้นถามถึงเรื่องย่อจากการอ่านจับใจความจากตัวบทละครเรื่อง “เห็นแก่ลูก” ขึ้นสอน ครู

ตั้งคำถามแบบ 5w1H (ใคร,ทำอะไร,ที่ไหน,เมื่อไหร่,ทำไม,อย่างไร) เพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม นักเรียนทนายภายในกิจกรรม “ทนายซีไครเอย์” ตัวละครจากเรื่อง “เห็นแก่ลูก” ให้นักเรียนรู้จักลักษณะสำคัญและลักษณะนิสัยของตัวละคร จากนั้นครูบรรยายสรุปแนวทางในการอ่านเพื่อวิเคราะห์ ตีความและประเมินค่าศิลปะที่ใช้ในการประพันธ์ ด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคมและวัฒนธรรมไทย และข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ชิ้นทำกิจกรรม (ขั้นรับรู้ข้อมูล) ครูเปิดวิดีโอต้นบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก” ให้นักเรียนชม เพื่อทำความเข้าใจองค์ประกอบของบทละครพูด พร้อม ทำแบบฝึกหัดทำใบงานที่ 1 โดยให้นักเรียนทุกคนแข่งขันเติมคำศัพท์ปริศนาอักษรไขว้จากบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก” ซึ่งนักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าและเขียนคำตอบ เนื่องจากมีการจัดลำดับสุดท้ายของผู้รอบรู้คำศัพท์ 10 ลำดับแรก และมีคะแนนโบนัสพิเศษให้ (ขั้นพินิจพิจารณา) นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน เพื่อศึกษา ตัวบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก” ในใบงานที่ 2 ตามที่กำหนดประเด็นให้ (ขั้นตกผลึกความคิด) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานจากการพินิจพิจารณาพร้อมกันในกลุ่ม พร้อมกับแสดงบทบาทสมมุติสั้นๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องตามประเด็นที่ศึกษา ขึ้นเชื่อมโยง นักเรียนแต่ละคนใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ของตนเองทำแบบฝึกหัดเพื่อบูรณาการความรู้และทักษะทางภาษา ขึ้นสรุปสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูประเมินพฤติกรรมและความสามารถในการคิดเชิงมนทัศน์ของผู้เรียนในแบบประเมิน ในการทำกิจกรรม พบว่านักเรียนสามารถพินิจพิจารณาได้ตรงตามประเด็นที่กำหนดให้ทุกกลุ่มและตามเวลาที่กำหนดไว้ รู้จักลักษณะสำคัญและลักษณะนิสัยของตัวละคร ตกผลึกความคิดโดยได้แสดงบทบาทสมมุติสั้นๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องตามประเด็นที่ศึกษาได้ดีมาก

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิอาจารย์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียน คือ กิจกรรมที่จัดค่อนข้างบูรณาการและสัมพันธ์ทักษะในการคิดเชื่อมโยง แสดงออกถึงการคิดรวบยอดที่ดี นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ในทุกลำดับขั้น แต่สิ่งที่ครูต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่งก็คือ เนื้อหาในการนำเสนอของบางกลุ่มที่สะท้อนพฤติกรรมการแสดงออกของตัวละครที่ไม่เหมาะสมครูจะต้องสอนและให้แนวทางในการแสดงออกที่เหมาะสมแก่นักเรียนเพิ่มเติม เพราะในปัจจุบันนักเรียนต้องอยู่ท่ามกลางสภาวะทางสังคมที่มีการใช้ความรุนแรง ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม การขาดวุฒิภาวะทางความคิดและอารมณ์ ทำร้ายตัวเองและบุคคลอื่นได้ ในด้านการประเมินพฤติกรรมและความสามารถในการคิดเชิงมนทัศน์ของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มสามารถอ่านและทำความเข้าใจตัวบทวรรณคดี สังเกตลักษณะและนิสัยตัวละคร วิเคราะห์สาเหตุและผลลัพธ์จากการกระทำของตัวละคร วิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมค่านิยมในสังคม โดยเปรียบเทียบกับปัจจุบัน วิเคราะห์แนวคิดของเรื่องเชื่อมโยงตัวบทเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียน การแก้ปัญหาจากการกำหนดสถานการณ์จากตัวละครของเรื่องได้เป็นอย่างดี ซึ่งสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จากการแสดงบทบาทสมมุติของทุกกลุ่ม โดยนักเรียนทุกคนได้ร่วมคิดร่วม

มีส่วนร่วมในการนำเสนอ ส่งผลให้ทำแบบฝึกหัดและใบงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องครบถ้วน เป็นที่น่าพอใจ ดังภาพประกอบที่ 2

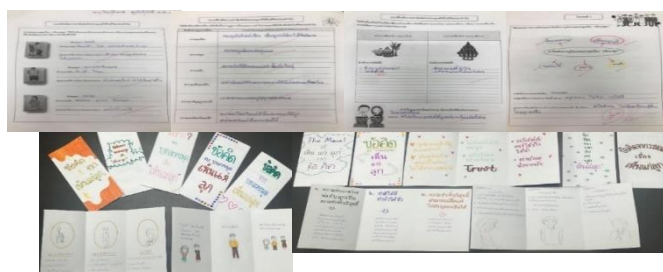

ภาพประกอบที่ 2 ตัวอย่างผลงานการทำงานของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงโน้ตส์ และจากใบงานเรื่องแข่งขันเติมคำศัพท์ ปริศนาอักษรไขว้จากบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก”

ผลการวิจัยในวงจรที่ 4

จากการจัดการเรียนรู้แผนที่ 2 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะตามคำแนะนำของ ผู้ร่วมวิจัยมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงโน้ตส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง *เห็นแก่ลูก : ข้อคิดและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง* ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ซึ่งในขั้นนำครูเปิดเพลง “สุขกันเถอะเรา” ของแกรมมี่โกลด์ ให้นักเรียนฟัง พร้อมร่วมอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น เชื่อมโยงคำถามว่าเพราะเหตุใดจึงเปรียบว่า “โลกคือละคร” จากเพลงนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่เรา ขั้นสอน ครูถามนักเรียนว่า “ข้อคิด” คืออะไร นักเรียนสามารถให้คำนิยามได้หรือไม่ พร้อมบรรยายและนิยามความหมายของคำว่า “ข้อคิด” ขั้นทำกิจกรรม (*ขั้นรับรู้ข้อมูล*) ครูติดแถบป้ายข้อความ “วรรณคดี คือ กระดาษสะท้อนภาพสังคมในยุคสมัยนั้นๆ” และ “ดูละครแล้วให้อ่านดูตัวเอง” บนกระดาน (*ขั้นพินิจพิจารณา*) นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ครูเชื่อมโยง คำถามว่า “เพราะเหตุใดวรรณคดีจึงเป็นกระดาษสะท้อนภาพสังคมได้ และสะท้อนสิ่งใดออกมาบ้าง” โดยตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อสรุปในการวิเคราะห์ (*ขั้นตกผลึกความคิด*) นักเรียนเชื่อมโยงความรู้จากตัวบท

ที่อ่านเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียนจากการชมวีดิทัศน์เรื่อง “เห็นแก่ลูก” โดยกำหนดนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และวิเคราะห์วิถีไทย คติคำสอนที่ปรากฏจากเรื่อง และออกแบบจัดทำแผ่นพับทำมือ (ขั้นเชื่อมโยง) นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมและเชื่อมโยงความรู้จากตัวบทที่อ่านเข้ากับประสบการณ์โดยทำใบงานที่ 1 ค้นหาอาชีพที่ปรากฏในเรื่องบทละครพูด “เห็นแก่ลูก” และวางแผนอาชีพในอนาคตของตนเองว่าอยากประกอบอาชีพใด เพราะเหตุใดจึงชอบอาชีพดังกล่าว และจะมีแนวทางหรือหลักในการทำงานอย่างไร เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ที่สนใจภายในกลุ่ม และส่งตัวแทนออกมาพูดรายงานหน้าชั้นเรียน (ขั้นสรุปสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน) ครูประเมินพฤติกรรมและความสามารถด้านการคิดเชิงมนทัศน์ของผู้เรียน ประเมินผลงาน แบบฝึกหัด, ใบงาน พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาผลงาน ดังภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบที่ 3 ตัวอย่างผลงานการทำงานของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ และจากใบงานเรื่องอาชีพที่ปรากฏในบทละครพูดเรื่อง “เห็นแก่ลูก”

จากการทำกิจกรรม พบว่านักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และวิเคราะห์วิถีไทย คติคำสอนที่ปรากฏจากเรื่อง และออกแบบในเชิงสร้างสรรค์จัดทำแผ่นพับทำมือ เพื่อเผยแพร่ความรู้ความคิด ร่วมกันแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในชั้นเรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดและเชื่อมโยงความรู้เข้ากับประสบการณ์ของตนเองในการค้นหาอาชีพที่ปรากฏในเรื่องบทละครพูด “เห็นแก่ลูก” และวางแผนอาชีพในอนาคตของตนเองว่าอยากประกอบอาชีพใด เพราะเหตุใดจึงชอบอาชีพดังกล่าว และจะมีแนวทางหรือหลักในการทำงานอย่างไร เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ได้อย่างหลากหลายและให้เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพได้น่าสนใจ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทำการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่ 3 คือ กระบวนการสร้างมนทัศน์เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมมาก ครูต้องเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีความเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถสร้างจินตนาการ สร้างมนทัศน์ให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาที่ซับซ้อนได้ ใน

ด้านการประเมินพฤติกรรมและความสามารถในการคิดเชิงนิทัศน์ของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนทุกคนสามารถแสดงออกถึงพฤติกรรมได้ครบทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นรับรู้ข้อมูล ขั้นพินิจพิจารณา และขั้นตกผลึกความคิด ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และผลสัมฤทธิ์ของการคิดเชิงนิทัศน์

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบการเชื่อมโยงความรู้และความคิดเชิงนิทัศน์เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อหาค่าความก้าวหน้าทางการเรียน โดยการทดสอบค่า T ดังตารางที่ 1

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D.D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	12.30	3.47	8.05	3.35	15.19 *	0.0000
หลังเรียน	20.35	2.79				

ตารางที่ 1 ความก้าวหน้าทางการเรียน โดยการทดสอบค่า T

จากตารางที่ 1 พบว่าการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีค่าผลต่างของคะแนน 322 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.30 คะแนน และ 20.35 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการทำแบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อประเมินพฤติกรรมการคิดเชิงนิทัศน์ ทั้ง 3 วงจรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายบุคคล พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มีพัฒนาการและความก้าวหน้าในการแสดงออกถึงพฤติกรรมความสามารถด้านการคิดเชิงนิทัศน์ 3 ขั้น คือ ขั้นรับรู้ข้อมูล ขั้นพินิจพิจารณา ขั้นตกผลึกความคิด ดังตารางที่ 2

พฤติกรรม/ความสามารถ ด้าน การคิดเชิงนิทัศน์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	วงจรที่ 2	วงจรที่ 3	วงจรที่ 4
$\sum X$	720	832	840
$\bar{x}$	18	20.8	21
ร้อยละ	8.5	9.90	10

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการคิดเชิงนิทัศน์นักเรียนจำนวน 40 คน ในวงจรที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 8.57 ในวงจรที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย 20.8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 9.90

และในวงจรที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย 21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งมีพัฒนาการและความก้าวหน้าตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การประเมินประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้สู่การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จากการทำแบบประเมินโดยสมาชิก PLC จำนวน 5 ราย พบว่ามีประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้สู่การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

นักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้คะแนนหลังเรียนสูงขึ้น โดยมีค่าผลต่างของคะแนน 322 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.35 คะแนน แสดงว่านวัตกรรมการจัดการจัดการเรียนรู้อาจารย์วรรณคดี เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด เชิงมนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอนให้ผู้เรียนรู้จักบูรณาการทักษะทางภาษา และการจัดกิจกรรมโดยใช้วรรณคดีเป็นสื่อในการสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงแนวคิด ทศนคติ ร่วมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน โดยผ่านกระบวนการกลั่นกรองความคิดอย่างมีเหตุผลจนสามารถสรุปเป็นความคิดรวบยอดตามกระบวนการ แสดงออกถึงพฤติกรรมได้ครบทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นรับรู้ข้อมูล ขั้นพิจารณาพิเคราะห์ และขั้นตกผลึกความคิด ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และพฤติกรรม ความสามารถด้านการคิดเชิงมนทัศน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ครูผู้สอนเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากรูปแบบเดิม อีกทั้งได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) อันเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสำหรับผู้สอน ทำให้เกิดการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกันในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจจนเกิดความรู้สึกร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาของผู้เรียน นับเป็น “พลังการเรียนรู้” ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ (Chukampang, C, 2017) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคลากรที่สร้างการเปลี่ยนแปลง และเห็นผลที่ยั่งยืนในโรงเรียน โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานร่วมกันด้วยสัมพันธภาพที่ดี โดยมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ รวมทั้งนำแนวคิดในการสอนบูรณาการและการคิดเชิงมนทัศน์มาออกแบบกิจกรรมในการเรียนรู้วรรณคดีที่สามารถนำมาพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ในการเรียนวรรณคดี เพราะหลักสำคัญของการบูรณาการ คือการ

เชื่อมโยง เป็นการนำสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งมาเชื่อมโยงกับสิ่งหนึ่งที่อยู่ในลักษณะแกนกลาง ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายที่แสดงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันดังที่ (Rangapthuk, W., 1999) ได้อธิบายเกี่ยวกับการบูรณาการว่าเป็นการนำศาสตร์ต่างๆที่มีความสัมพันธ์กันเกี่ยวข้องกันมาผสมผสานกัน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การเรียนวรรณคดีที่ทำให้ผู้เรียนเกิด “มโนทัศน์” เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจภาพรวมคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ทำให้สามารถนำไปคิดเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งรอบตัวได้ ซึ่ง (Buranasinwattanukul, K., 2016) กล่าวว่า การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมด้านการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน เพราะมโนทัศน์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดประเภทของเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคนได้อย่างมีระบบระเบียบ และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคิดความเข้าใจสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคน ผู้สอนจึงได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิดเชิงมโนทัศน์ โดยออกแบบกิจกรรมในการเรียนรู้วรรณคดีที่มีการบูรณาการทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งผู้เรียนต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นกระบวนการคิดเชิงมโนทัศน์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thongart, C., 2007) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติและ (Artsatru, S., Sattayophas, S. and Maneekosol, C., 2016) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อีกทั้งการสอนตามแนวคิดฐานวรรณคดีที่จัดหน่วยการเรียนรู้ที่มีลักษณะแบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการบูรณาการสาระการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม เป็นการจัดการเรียนรู้ภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) ดังนั้นหลักการและแนวคิดดังกล่าวจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และพฤติกรรม ความสามารถในการคิดเชิงมโนทัศน์ของผู้เรียนดังกล่าว ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมโนทัศน์ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนหลังเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีลักษณะแบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Inter Disciplinary Integrations) ไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมโนทัศน์ ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระอื่นให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

1.2 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การออกแบบบทเรียนจำเป็นอย่างยั้งที่ทีมจะต้องคำนึงถึงผู้เรียน เพื่อการจัดลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน และการสะท้อนผลการสอนหลังการสอน (After Class Reflection) หลังการเปิดชั้นเรียนและการสังเกตชั้นเรียนแล้วมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยั้งต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในวงรอบต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์ ในเนื้อหาสาระอื่นๆ รายวิชาอื่นๆ และช่วงชั้นอื่นๆ

2.2 ควรศึกษารูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่นๆ ที่ส่งเสริมหรือพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงมนทัศน์

2.3 ควรพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกันของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

Reference

- Artsatru, S., Sattayophas, S. and Maneekosol, C. (2016). The results of the activities for learning Klon Dok Soi Ramphueng literature in an integrated cemetery based on the concept of literature as a level base Secondary School Year 2, Suanboonyopatham Lamphun School. *Journal of Graduate Research Year 7 (1) January – June*.
- Buranasinvattanukul, K. (2016). *Developing a learning model using Plsek's creative process in conjunction with Sternberg's three-component quotient theory to enhance graduate students' creative narrative writing abilities*. Master's Thesis: Silpakorn University.
- Chukampang, C. (2017). Teacher learning community. *Journal of Educational Measurement Maha sarakham University Vol. 23 (2) December*.
- Office of Teacher Development and Basic Education Personnel Office of the Basic Education Commission Ministry of Education. (2019). *Training Manual Driving the process of PLC (Professional Learning Community) "Professional Learning Community" to educational institutions*. Bangkok: Office of Teacher

Development and Basic Education Personnel Office of the Basic Education
Commission Ministry of Education.

Panich, W. (2011). *Integrated learning management for secondary school learners*.
Bangkok: Chulalongkorn University.

Rangapthuk, W. (1999). *A student-centered lesson plan*. (2nded). Bangkok: LT Press.

Soonthornrot, W. (2002). *Innovation for learning*. Maha Sarakham: Maha Sarakham
University.

Thongart, C. (2007). *The effect of using a concept teaching model on learning
achievement Principles of Thai language usage and conceptual thinking abilities
of secondary school students. Year2*. Master's Thesis: Chulalongkorn University.

